

Lege nr. 329/2003

din 08/07/2003

privind exercitarea profesiei de detectiv particular

Publicat in MOF nr. 530 - 23/07/2003

Republicare 1 MOF nr. 306 - 08/05/2007

Actul a intrat in vigoare la data de 11 mai 2007

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Detectivul particular este persoana atestată în condițiile prezentei legi și care, fără să aducă atingere dreptului la viață intimă, familială și privată ori altor drepturi și libertăți fundamentale, la cererea persoanelor fizice sau juridice, desfășoară activități specifice de investigare, referitoare la:

- a) conduita și moralitatea publică a unei persoane;
- b) date privind solvabilitatea ori seriozitatea unei persoane fizice sau juridice potențială parteneră într-o afacere;
- c) persoanele dispărute de la domiciliu;
- d) bunurile care fac obiectul unor litigii de natură civilă sau penală înstrăinate în scopul prejudicierii intereselor unei părți în proces;
- e) asigurarea protecției împotriva scurgerii unor informații din sfera vieții private sau a activității operatorilor economici care doresc să păstreze confidențialitatea acestora.

(2) Activitatea detectivului particular nu poate fi contrară reglementărilor legale interne sau celor internaționale la care România este parte, siguranței naționale, ordinii publice ori bunelor moravuri.

(3) Informațiile obținute în urma activităților desfășurate de detectivul particular sunt destinate exclusiv clientului acestuia, în condițiile prezentei legi.

Art. 2. - (1) Detectivul particular își poate exercita profesia, după caz, în cadrul societăților specializate sau al cabinetelor individuale de detectivi particulari, înființate conform legislației comerciale și care funcționează în baza licenței eliberate de Inspectoratul General al Poliției Române.

(2) Obiectul de activitate al societăților specializate și al cabinetelor individuale de detectivi particulari este unic.

(3) Conducătorii executivi ai societăților specializate de detectivi particulari trebuie să fie absolvenți ai facultății de drept sau ai unei școli postliceale de detectivi ori să fi îndeplinit funcția de polițist ori lucrător în cadrul unei instituții publice cu atribuții în domeniul ordinii publice sau siguranței naționale cu grad de ofițer și să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 5 lit. c), d), e) și f).

(4) Asociații sau acționarii persoane fizice ai societăților specializate de detectivi particulari, înființate conform alin. (1), trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute de art. 5 lit. d) și e).

Art. 3. - (1) Detectivul particular este obligat să păstreze secretul profesional asupra datelor și informațiilor obținute.

(2) Datele și informațiile prevăzute la alin. (1) pot fi comunicate, la cerere, în condițiile legii, numai instanțelor judecătorești și Ministerului Public, dacă acestea sunt utile pentru aflarea adevărului în cauzele penale.

(3) În activitatea desfășurată, detectivul particular se supune legii, statutului societății specializate sau al cabinetului individual de detectivi particulari.

CAPITOLUL II

Dobândirea calității de detectiv particular

Art. 4. - Activitatea de detectiv particular poate fi desfășurată numai de persoanele care sunt atestate profesional.

Art. 5. - Poate dobândi calitatea de detectiv particular persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are cetățenia română sau cetățenia unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene ori ale Spațiului Economic European;
- b) posedă cel puțin studii medii și este absolventă a unei școli postliceale de detectivi sau a îndeplinit funcția de polițist ori lucrător în cadrul unor instituții publice cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice sau siguranței naționale ori este absolventă a unei instituții de învățământ superior;
- c) este aptă din punct de vedere medical;
- d) să nu fi fost condamnată pentru infracțiuni săvârșite cu intenție;
- e) nu desfășoară o activitate care implică exercițiul autorității publice;

f) a obținut avizul inspectoratului de poliție județean sau al Direcției generale de poliție a municipiului București, după caz;

g) a promovat examenul de atestare a calității de detectiv particular, conform prevederilor art. 7, ori deține un certificat de calificare în această profesie sau un atestat similar eliberat în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European.

Art. 6. - Pentru susținerea examenului de atestare a calității de detectiv particular, cei interesați trebuie să depună la inspectoratele de poliție județene sau, după caz, la Direcția generală de poliție a municipiului București următoarele acte:

- a) cerere;
- b) curriculum vitae;
- c) actul de stare civilă, în copie legalizată;
- d) actul de studii, în copie legalizată;
- e) actul de absolvire a unui curs de specialitate, în copie legalizată;
- f) certificate medicale și de testare psihologică, eliberate de o unitate sanitară specializată, respectiv de un laborator autorizat;
- g) certificat de cazier judiciar;
- h) declarație din care să rezulte că îndeplinește condiția prevăzută la art. 5 lit. e);
- i) dovada achitării tarifului pentru susținerea examenului de atestare a cunoștințelor, stabilit în conformitate cu dispozițiile legale.

Art. 7. - (1) Calitatea de detectiv particular se dobândește în urma verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege și a examinării candidaților de către o comisie instituită la nivelul inspectoratului de poliție județean, respectiv al Direcției generale de poliție a municipiului București.

(2) Comisia prevăzută la alin. (1) se întrunește trimestrial, iar verificarea cunoștințelor se face potrivit tematicii aprobate de Inspectoratul General al Poliției Române.

(3) După promovarea examenului, detectivului particular i se eliberează un atestat, pe baza căruia se poate asocia ori angaja la o societate licențiată sau își poate înființa cabinet individual pentru desfășurarea de activități de investigare.

(4) Persoana respinsă la examen poate depune contestație la Inspectoratul General al Poliției Române în termen de 3 zile, acesta având obligația să o soluționeze în termen de 30 de zile de la data depunerii.

(5) Cetățenii din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European care au calitatea de detectiv particular pot desfășura activitățile specifice acestei profesii pe teritoriul României, în condițiile prezentei legi, exclusiv în baza unei delegații emise de societatea pe care o reprezintă, în vederea soluționării cazului ce face necesară prezența acestora în România. Cetățenii din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European fac dovada calității de detectiv particular cu actul care atestă în mod valabil această calitate în statul de origine sau de proveniență.

(6) Detectivii prevăzuți la alin. (5) au obligația ca înaintea desfășurării oricăror activități specifice și la încetarea acestora să înștiințeze organul de poliție competent teritorial.

Art. 8. - (1) Calitatea de detectiv particular încetează:

a) prin renunțare scrisă, care se depune la inspectoratul de poliție județean sau, după caz, la Direcția generală de poliție a municipiului București;

b) prin anularea atestatului în condițiile art. 23 alin. (2);

c) când persoana în cauză nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 5 lit. a) și c)-e).

(2) Calitatea de detectiv particular se suspendă:

a) când împotriva persoanei în cauză se pune în mișcare acțiunea penală, pentru o infracțiune săvârșită cu intenție, în legătură cu activitatea sa de detectiv; în acest caz suspendarea durează până la soluționarea definitivă a cauzei;

b) pe timpul cât detectivul particular se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 10;

c) în condițiile prevăzute la art. 20 și art. 23 alin. (1).

Art. 9. - (1) După promovarea examenului de atestare detectivul particular utilizează, în scopul dovedirii acestei calități, legitimația de detectiv particular.

(2) Legitimația de detectiv particular este nominală și nu este transmisibilă. Modul de eliberare, forma și conținutul legitimației se stabilesc prin ordin al ministrului internelor și reformei administrative, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 10. - Exercițarea profesiei de detectiv particular este incompatibilă cu:

a) activitatea salarizată în cadrul altor profesii, care implică exercițiul autorității publice;

b) activități care influențează independența profesiei ori contravin bunelor moravuri;

c) exercitarea nemijlocită de fapte de comerț, cu excepția celor conforme obiectului de activitate și îndeplinirii atribuțiilor specifice.

CAPITOLUL III

Drepturile și obligațiile detectivului particular,

ale societăților specializate și ale cabinetelor individuale
în care acesta își desfășoară activitatea

Art. 11. - (1) În exercitarea profesiei detectivul particular are dreptul să efectueze investigații în legătură cu persoanele, bunurile, faptele, datele și împrejurările care fac obiectul acestei activități, cu respectarea strictă a drepturilor și libertăților cetățenilor, precum și a dispozițiilor legale.

(2) În efectuarea investigației detectivul particular poate solicita persoanelor fizice sau autorităților publice informații care, potrivit legii, nu sunt clasificate și nu aduc atingere dreptului la viață intimă, familială și privată ori altor drepturi și libertăți fundamentale ale persoanei vizate.

Art. 12. - Detectivul particular are următoarele obligații:

a) să manifeste probitate și conștiinciozitate profesională, scopul activității sale fiind aflarea adevărului în cauza pentru care a fost angajat;

b) să folosească metode și mijloace de investigare prin care să nu aducă atingere normelor de drept ori drepturilor și libertăților cetățenești;

c) să păstreze, chiar și după încetarea calității de detectiv particular, secretul profesional cu privire la actele, faptele, datele și împrejurările despre care a luat cunoștință în timpul desfășurării activității, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege;

d) să nu uzeze de calitatea de detectiv particular decât în interesul serviciului.

Art. 13. - Detectivului particular, în desfășurarea activității, îi este interzisă efectuarea de investigații cu privire la:

a) activitatea personalului reprezentanțelor diplomatice și consulare sau a organizațiilor internaționale cu statut similar;

b) activitatea persoanelor, desfășurată permanent ori temporar, cu orice titlu, în interesul autorităților publice, instituțiilor sau altor persoane juridice de interes public ori în serviciile de interes public;

c) datele confidențiale cu privire la convingerile politice, religioase, filozofice sau sindicale și la exprimarea acestor convingeri, la orientarea sexuală, sănătatea, originea socială ori etnică a unei persoane;

d) cauzele penale aflate în lucru la organele judiciare;

e) activitățile specifice desfășurate de instituțiile cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale.

Art. 14. - Societățile specializate și cabinetele individuale de detectivi particulari au următoarele drepturi:

a) să se doteze și să folosească mijloacele tehnice de investigare și comunicații permise de lege;

b) să organizeze cursuri și alte activități de pregătire profesională și fizică specifice pentru perfecționarea pregătirii personalului propriu;

c) să se afilieze în asociații profesionale care să le reprezinte interesele în relațiile cu alte asociații sau cu instituții ale statului;

d) să solicite oficial de la autoritățile publice date despre persoane, bunuri sau situații necesare detectivului particular în procesul de investigare, care, potrivit legii, nu sunt clasificate și nu aduc atingere dreptului la viață intimă familială și privată ori altor drepturi și libertăți fundamentale ale persoanei vizate.

Art. 15. - (1) În organizarea și desfășurarea activității detectivii particulari din societățile specializate și din cabinetele individuale au obligația:

a) să întreprindă investigații numai în baza unei convenții scrise încheiate cu clientul;

b) să înființeze un registru numerotat și să îl înregistreze la inspectoratul de poliție județean sau, după caz, la Direcția generală de poliție a municipiului București, în care vor ține evidența cazurilor investigate;

c) să comunice datele și informațiile solicitate de procuror sau de instanța de judecată, pentru soluționarea unor cauze penale;

d) în cazurile în care constată că informațiile obținute vizează siguranța națională, să sesizeze de îndată autoritățile cu atribuții în domeniu;

e) să angajeze și să folosească pentru activitățile specifice de investigații numai persoane care au calitatea de detectiv particular;

f) în raport de posibilități și pe baza unor convenții, să primească în practică elevi ai școlilor de detectivi particulari.

(2) Societățile specializate și cabinetele individuale de detectivi particulari își întocmesc regulamente de organizare și funcționare, care se aprobă prin dispoziție scrisă a conducătorului executiv al societății sau a șefului cabinetului individual, după caz.

CAPITOLUL IV Sanțiuni

Art. 16. - Nerespectarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, materială, disciplinară, contravențională sau penală.

Art. 17. - Încălcarea prevederilor art. 2 alin. (1), ale art. 4, precum și declararea de date false prin actul prevăzut la art. 6 lit. h) constituie infracțiuni și se pedepsesc potrivit **Codului** penal.

Art. 18. - Constituie contravenții următoarele fapte:

a) efectuarea de investigații în alte cazuri decât cele prevăzute la art. 1 alin. (1) sau cu încălcarea prevederilor art. 12 lit. b)-d) și ale art. 13;

b) încălcarea prevederilor art. 3 alin. (1) și (3) și ale art. 7 alin. (6);

c) încălcarea prevederilor art. 2 alin. (2) și (3), art. 3 alin. (2) și ale art. 15 alin. (1) lit. a)-e).

Art. 19. - (1) Contravențiile prevăzute la art. 18 se sancționează după cum urmează:

a) faptele prevăzute la lit. a) și c), cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei;

b) fapta prevăzută la lit. b), cu amendă de la 200 lei la 500 lei.

(2) În cazul contravențiilor prevăzute la art. 18 lit. c), sancțiunea amenzii poate fi aplicată și persoanei juridice, caz în care limitele acesteia sunt de la 1.000 lei la 2.500 lei.

Art. 20. - (1) Repetarea săvârșirii contravențiilor prevăzute la art. 18 lit. a) și c) în interval de un an atrage suspendarea atestatului pe o perioadă de la 3 la 6 luni.

(2) Suspendarea atestatului și revocarea suspendării se dispun, în toate cazurile, de către Inspectoratul General al Poliției Române, la propunerea inspectoratelor de poliție județene sau a Direcției generale de poliție a municipiului București, și se comunică persoanei în cauză.

Art. 21. - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către polițiști anume desemnați de Inspectoratul General al Poliției Române.

Art. 22. - Prevederile Ordonanței Guvernului **nr. 2/2001** privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea **nr. 180/2002**, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 28 și 29, se aplică și contravențiilor prevăzute de prezenta lege.

Art. 23. - (1) Încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. a)-e) atrage și suspendarea atestatului de detectiv particular sau, după caz, a licenței de funcționare a societății specializate ori a cabinetului individual de detectivi particulari, pe o perioadă cuprinsă între o lună și 3 luni.

(2) Atestatul de detectiv particular sau, după caz, licența de funcționare a societății specializate ori a cabinetului individual de detectivi particulari se anulează dacă, într-un interval de un an de la data la care a expirat termenul de suspendare a atestatului sau a licenței, este săvârșită din nou una dintre faptele care atrag măsura suspendării.

Art. 24. - (1) Măsurile prevăzute la art. 23 referitoare la suspendarea sau anularea atestatului de detectiv particular se dispun de către inspectoratul de poliție județean care l-a emis sau, după caz, de către Direcția generală de poliție a municipiului București.

(2) Suspendarea sau anularea licenței de funcționare a societății specializate ori a cabinetului individual de detectivi particulari se dispune, în condițiile prezentei legi, de către Inspectoratul General al Poliției Române.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 25. - Controlul activității specifice desfășurate de societățile specializate și de cabinetele individuale de detectivi particulari se efectuează de polițiști anume desemnați de către Inspectoratul General al Poliției Române, cu avizul Ministerului Public.

Art. 26. - Inspectoratul General al Poliției Române ține evidența tuturor detectivilor atestați, a societăților specializate și a cabinetelor individuale de detectivi particulari.

Art. 27. - Nomenclatorul de activități din economia națională se completează cu activitatea de detectiv particular.

Art. 28. - (1) Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile legale privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România.

(2) Documentele necesare pentru dobândirea calității de detectiv particular, altele decât cele prevăzute la alin. (1), eliberate cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, de către autoritățile statului de origine sau de proveniență, sunt recunoscute în condițiile legii.

Art. 29. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În 60 de zile de la publicare, Inspectoratul General al Poliției Române și Serviciul Român de Informații vor elabora proiectul normelor de aplicare a prezentei legi, pe care îl vor supune aprobării Guvernului.